

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

Uitsl. voor verslagen en abbon.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TD Den Haag tel. 684541

Secretariaat: KRAMSVOGELLAAN 29 2566 CB Den Haag tel. 254273

W E E K B L A D

nadruk verboden

26e jaargang nr. 33

7 mei 1982

x in de kantlijn betekent de vraag

" " " " " het antwoord

Goeden avond vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, denkt dus zelf na over alles wat besproken zal worden. Ons onderwerp voor heden werd door U aan het begin van het verenigingsjaar gekozen en draagt als titel:

E E N B E N A D E R I N G V A N H E T E G O I S M E
= = = = =

(N.B.

Door een gebrek aan de recorder werd het eerste gedeelte van de avond niet vastgelegd. Bovenstaande aanhef is dan ook gefingeerd aan de hand van voorbeelden op vroegere vrijdagavond-discussies.

Het tweede gedeelte is - op een reserve recorder - wel vastgelegd. Het verslag hiervan volgt nu hieronder.)

Zo vrienden.

Ik heb gehoord dat u in het eerste deel van de avond enige technische moeilijkheden hebt gehad. Laat ons nu zien, wat uw wensen zijn.

x Je moet toch zo nodig een ander bevestigen? Hoe ziet u dit dan?

- Daar er maar één schriftelijke vraag blijkt te zijn zullen wij het als volgt doen: ik geef alle gegevens die belangrijk zijn en in het eerste gedeelte werden gegeven nogmaals in verkorte vorm weer:

Zoals u weer luidt de titel: één benadering van het egoïsme. Dit impliceert, dat er vele andere benaderingen denkbaar zijn.

Egoïsme kan gezond zijn. Het is een deel van de drang tot zelfbehoud en als zodanig binnen bepaalde perken volledig aanvaardbaar en vaak zelfs onmisbaar.

De grote fout bij egoïsme is echter, dat het vaak al snel overgaat in egotisme - zelf vergoding - wanneer het niet beheerst wordt. Daar waar dit gebeurt komt de mens tot een verwerpen van al datgene wat niet meer strookt met zijn eigen denkbeelden of zijn eigen belangen zoals hij deze ziet.

Ik heb een aantal voorbeelden hiervan opgesomd, o.m. in verband met het optreden van vakbonden, bepaalde pressiegroepen. Ik heb ook uitvoerig gesproken over de rode brigades en het feit dat hier de eenzijdigheid van denken en voortdurende zelfverheerlijking hen voeren tot een ongeremd egoïsme waardoor zij worden gedreven alle andere waarden, ook menselijke, onderdanig te maken aan hun eigen gevoelens van belangrijkheid en doelmatigheid.

Ik heb er op gewezen dat dit alles ook wel degelijk te maken heeft met b.v. de internationale politiek, waarbij het immers vaak meer blijkt te gaan om het aanzien van de politici dan het werkelijk welzijn van de betrokken volkeren.

Kort en goed heb ik getracht u duidelijk te maken, dat egoïsme maar al te vaak sterk overtrokken wordt en dat vele vormen van egoïsme onder de mensen niet eens als zodanig erkend worden.

Als voorbeeld namde ik een moeder, die met alle middelen probeert het kind te sturen in een richting die zij eens voor zich begerde maar niet kon bereiken. Dit alles zonder zich daarbij ook maar af te vragen of dit alles wel in het werkelijke belang van het kind is.

De vrouw meent in dergelijke gevallen dat haar visie en verlangens het meest belangrijke zijn wat maar kan bestaan en offert haar kind in feite op aan deze ambitie. Hoe de kinderen kunnen lijden onder dit als moederliefde vermomde egoïsme kunt u zien wanneer u b.v. de levensloop van kindersterren uit bioscoop, toneel, circus volgt, die nimmer tot normale mensen opgroeien.

Ook in huwelijken zien wij iets dergelijks. Men gaat soms de partner beschouwen als een eenvoudig verlengstuk van zichzelf en stelt zichzelf in vele gevallen ook nog op als een onfeilbare partner, die het recht heeft het leven van de ander geheel en in alle details te bepalen.

Ook dit noemt men vaak liefde, maar het is in feite een vorm van egoïsme waardoor je het recht tot zichzelf zijn van de ander beperkt en zo relatie tot stand brengt die menselijk en geestelijk niet meer werkelijk gezond genoemd kan worden.

In de verhouding tussen burens ziet men dit alleen maar aan zichzelf en eigen belangen denken eveneens veel voorkomen. En in de relatie tussen de nederlandse en andere groepen in de bevolking zien wij eveneens, dat men steeds meer alleen van zich en eigen denken wenst uit te gaan, terwijl de situatie in vele gevallen nog verder scheef getrokken wordt door actiegroepen.

Toch kan een ieder die even nadenkt beseffen: de nederlandse bleefden altijd al in nederland. Hun gebruiken moeten dan ook prevaleren. Andere geïmigreerde groepen of "gasten" zouden zich daaraan dienen aan te passen, niet door hun eigen kultuur prijs te geven, maar wel door de wijze waarop zij uiting geven aan die kultuur aan te passen aan het nederlandse levenspatroon.

Ik heb getracht dit alles voor u neer te leggen in een aantal regels en bepalingen binnen het kader van mijn inleiding, maar meen dat dezen voorlopig terzijde kunnen worden gesteld in dit tweede, voor discussie en vraagbeantwoording bestemde deel van onze bijeenkomst.

Want de vraag die u stelt luidt: wij moeten toch altijd aan de ander denken? Deze stelling is geheel juist: Wanneer egoïsme het denken aan de ander onmogelijk maakt leef je in feite in een schijnwereld. Denken aan een rekening houden met de ander is dus wel degelijk van belang en juist.

Maar allereerst of zelfs alleen maar rekening houden met de belangen van anderen is volgens mij eerder een ongezonde vorm van altruïsme, ook al wordt dit door velen op aarde aan anderen gepredikt.

Wanneer het ik geen redenen heeft voor dit altruïsme en daarvoor in zich geen redenen kan vinden is het doodgewoon een schadelijk en gevaarlijke levensinstelling, die ook geestelijk weinig goeds kan baren.

Laat mij het als volgt stellen: wanneer je op je punt staat met drie andere mensen te verhongeren en er is er één bij die heel erg belangrijk is in jouw ogen dan acht ik het gezond en natuurlijk bij een beperkt en beheerst egoïsme, dat men eigen overlevingskansen schaadt of zelfs opgeeft om die ander een kans tot overleven te schenken.

Zeker, dat is uiterlijk gezien zuiver altruïsme. Maar je hebt er een reden voor. Je zoudt niet werkelijk gerust voort kunnen leven wanneer je anders zoudt handelen. Dan is dit een vorm van denken ook aan jezelf, waardoor je op grond van de inhoud en structuur van eigen wezen een besluit neemt en komt tot een aanvaarden van alle gevolgen die je hierdoor zult moeten ondergaan.

Stel nu echter, dat er geen van de drie volgens jou het meest belangrijk is. Dan kun je mogelijk zeggen: wij zullen alles samen delen en dezelfde kansen lopen. Maar een gezond egoïsme zegt je dan, dat je daarbij toch wel heel goed dient te letten op je eigen kansen tot overleven, zeker wanneer je hierdoor niet de kans tot overleven onder gelijke condities van een ander in gevaar brengt.

Dit noem ik gezond omdat er hierbij sprake is van een redelijke, ja, logische benadering van het probleem waarbij men zichzelf niet wegcijfert, maar ook niet direct over het lot van anderen probeert te beslissen.

Ongezonder is een emotionele benadering. Die zal in vele gevallen stellen: Ik moet ten koste van alles overleven. En wanneer een ander daarvan het slachtoffer wordt is dat jammer, maar ik ga voor, ik moet voortbestaan.

Niet bepaald fraai, dat is waar. Maar aan de andere kant: Een alleen aan de anderen denken en daarvoor jezelf ook wanneer in jezelf daarvoor geen dringende redenen zijn te vinden, opofferen blijkt, zeker vanuit een geestelijk standpunt bezien, nog meer uit den boze te zijn. Het is een ontkenning van je zelfzijn, van je eigen belangrijkheid en noodzaken.

Gezond egoïsme is dus volgens mij ook in dergelijke situaties noodzakelijk en voor een zo bewust mogelijk verder leven en werken onvermijdelijk.

Een maatschappij die op egoïsme is gebaseerd, zoals in feite de huidige welvaartsmaatschappij, maakt het nog eens zo belangrijk dat je leert onderscheiden tussen egoïsme - ook groeps egoïsmen - en feiten.

Een mens die uitgaat van de feiten kan wel degelijk veel voor anderen doen. Maar hij zal dit doen volgens de feiten en met respect voor zijn eigen werkelijke noodzaken en belangen, zich niet baserende op illusies.

Erg belangrijk hierbij is het feit, dat men altijd nog egoïst genoeg blijft om voor zichzelf te zorgen zonder zo verblind te zijn dat men aan de feiten voorbij gaat en alleen aan zich denkt. Een dergelijke houding lijkt mij in uw huidige maatschappij noodzakelijk en onvermijdelijk.

En daarmee heb ik uw vraag naar ik meen beantwoord. (Ik geloof het wel.) Zalig zijn zij die geloven, want hen is het koninkrijk der hemelen. Warm er nog andere vragen?

x

Is er in uw wereld ook een vorm van egotisme?

-

Zeker. Zelfs in het hogere streven speelt een mate van egoïsme mee. Je zult heel veel voor anderen doen, maar je zult ook steeds weer proberen uit hetgeen je voor die anderen doet voor jezelf enig voordeel te behalen.

Er is dus een relatie tussen datgene wat je voor anderen bent - het harmonische element - en de persoonlijke ontwikkeling die je daaruit hoopt te putten.

Deze samenhang kan moeilijk worden uitgedrukt in stoffelijk bestaande begrippen of bekende verhoudingen, maar zij is - zover mij bekend - zeker tot aan het witte licht aanwezig.

Hoe het daarin en daarboven is kan ik u helaas onmogelijk zelf niet zeggen, omdat ik daarin immers voor mij nog geen volledig bewustzijn kan vinden. Ik ben nog te beperkt.

x

Wordt dat niet bewerkstelligd door het hele systeem dat er aan gene zijde zo een beetje bestaat? Dus het bestaan van meerdere sferen in steeds hogere gradaties?

-

Neen. Want hogere sferen en hogere gradaties zijn in feite omschrijvingen die de mens heeft bedacht voor een wereld die hij zich niet voor kan stellen.

Wanneer wij het heel netjes willen zeggen kun je het ongeveer als volgt formuleren:

De geestelijke werkelijkheid is één geheel. Maar door je eigen bewustzijn kun je maar een beperkt deel daarvan beseffen. Door nu te werken binnen dit voor en door jezelf beperkte geheel wordt je je op de duur van steeds andere delen van het grote geheel meer bewust.

Eerdoor heb je dan een groter overzicht en grotere mogelijkheden verworven. Naarmate je zo dus verder gaat wordt je je steeds meer bewust van de kosmische werkelijkheid en kun je dus de factoren die daarin bestaan steeds duidelijker en steeds beter in de juiste relatie erkennen.

Dit is dan het "stijgen naar hogere sferen" zoals de mensen dit noemen. In feite is er geen verschil tussen de laagste sfeer en de hoogste. Zij zijn beiden deel van het zelfde geheel. Maar het is de wijze waarop men dit geheel of een deel daarvan beseft waardoor de wereld waarin en de wijze waarop men meent te leven worden bepaald.

Omdat mensen nu eenmaal een indeling, denkbeelden van rangen en standen van node schijnt te hebben, heeft men deze verschillende bewustzijnstoestanden voorgesteld als konkrete werelden.

Iets, wat zij voor degenen die in een bepaalde bewustzijnstoestand verkeren en onderling contact hebben wel degelijk schijnen te zijn, maar wat in de werkelijkheid dus niet zo bestaat.

Feitelijk zijn er geen scheidingen, kunnen er geen grenzen tussen verschillende sferen bestaan. Zodat de overgang van de ene sfeer naar de andere sfeer geen overgaan van de ene wereld naar de andere betekent, maar eenvoudig een resultaat is van het groeien van het eigen bewustzijn, waardoor men het bestaan op een andere wijze erkent en beleeft.

De "hogere" sfeer is dus in feite alleen maar het erkennen van een omvangrijker deel van het geheel waarin men leeft. Dit proces volttrekt zich geleidelijk tot er een ogenblik komt waarop men opeens weet: ik ben veranderd. Men wordt zich dan bewust van de afstand tussen de oude wijze van wereldervaren en de nu bereikte. Dit moment noemt men vaak "het gaan door de poort tussen de sferen."

Maar ook dit slaat dus in feite op een innerlijk gebeuren en niet op een feit dat met uiterlijke werelden en of toestanden te maken heeft. Voldoende?

x Waarom is dit geheel dan niet alleen maar één gelukssfeer en waarom maken er ook nog andere dingen deel uit van het geheel?

- Er bestaat geen "geluk" en geen "ongeluk". Er bestaat het geheel en delen van dit geheel die beseft worden. De wijze waarop je die beleeft maken voor jou het verschil uit tussen geluk en ongeluk.

 Het is dus al weer- al spijt het mij dit te moeten zeggen - een persoonlijke kwestie. Twee entiteiten kunnen naast elkaar staan met een zelfde bewustzijn maar een andere instelling. Dan leeft de een in de hemel en de ander in de hel. Toch is er geen feitelijk verschil tussen beiden te konstateren buiten hun interpretatie van de wereld die zij buiten zich menen waar te nemen. Duidelijk?

x Wat is de bron van het egoïsme?

↓ De bron van het egoïsme is het egocentrisme dat eigen is aan elke bewustzijnsvorm die zichzelf slechts kan kennen door zich af te meten tegen hetgeen het zelve niet is.

 Misschien zeg ik het wat te compact, maar ik zal het wat uitbreiden.

 Wanneer u leeft en denkt, zo doet u dit vanuit uzelf. Uw denken wordt bepaald vanuit uw eigen herseninhouden en die zijn weer grotendeels het resultaat van uw gehele voorgeschiedenis.

 Uw geestelijk wezen is eveneens het resultaat van een soort wordingsgeschiedenis: een je steeds meer, steeds meer gedetailleerd maar helaas ook vaak steeds eenzijdiger, je bewustworden van al het andere.

 Doordat je je wereld benadert vanuit jezelf heb je - onverschillig in welke sfeer of wereld je leeft en dus niet alleen op aarde - de neiging al datgene wat je erkent voor jezelf te vertalen in de termen die in jou reeds bestaan. En dit kunt u meen ik wel volgen.

 Dan is egoïsme ergens het resultaat hiervan. Want op het ogenblik dat ik mijn wereld geheel interpreteer volgens mijn eigen inhouden en alle andere gegevens blijf afwijzen zal datgene wat ik zien als beeld trachten zich op te leggen aan die gehele wereld waarvan ik mij bewust ben. Egoïsme is een voorkeur voor jezelf die wordt ervaren als een normaal verband, een normale relatie tussen jou en je wereld.

 Eerst wanneer je gaat begrijpen dat het beeld van de wereld waarop je deze houding en eisen baseerde niet een concreet en juist beeld is wordt het mogelijk dit egoïsme te beperken.

 Het zal dan nog wel mijn relatie met mijn wereld bepalen, maar is niet meer geheel en zonder uitzonderingen bepalend voor mijn interpretatie van al datgene wat ik als bestaand in mijn wereld ken.

 Daarmede zou u duidelijk moeten worden dat de bron van het egoïsme gelegen is in een bewustzijn dat - als deel van een geheel - vanuit zich en in tegenstelling tot zich als bepalende factor, het geheel probeert waar te nemen. Voldoende duidelijk?

x Kent alles dan een zelfde egoïsme (onverstaanbaar)

- Het is een structurele eigenschap van een bewustzijn dat slechts vanuit zich - en zichzelf ziende als een tegenstelling tot al het andere - zich van zichzelf bewust kan worden en het andere kan waarnemen.

U ziet het, het is niet zo moeilijk als het misschien lijkt, maar voert wel tot een geheel andere wijze van denken dan de meeste mensen gewoon zijn.

(onve staanbaar)

x
- En het zelf - zover wij na kunnen gaan, want hier moet ik ook voorzichtig worden - schijnt te bestaan uit een deel van de totale kracht dat zich, om welke redenen dan ook, heeft afgeschermd tegenover de rest. Misschien kunt u het zich voorstellen als een druppel die zich tijdelijk weet af te schermen van de zee waaruit zij is voortgekomen.

Van af het ogenblik dat deze afscherming bestaat is datgene wat in de druppel is niet meer gelijk aan alles wat buiten de druppel is. Door de afscherming ontstaat een verschil. Dit handhaven betekent echter een zich aanpassen van die druppel aan veranderende omstandigheden om zo zichzelf in stand te kunnen houden.

Om zichzelf te kunnen blijven is er een verdikking van de afscherming, de " huid " noodzakelijk. Deze afscherming met haar geheel eigen kwaliteiten noemen wij gemeenlijk de geest, terwijl wij de druppel zelf als ziel plegen aan te duiden. Zo altans is de formulering in onze kring.

Die geest zal dus steeds meer vande wereld leren, maar gelijktijdig daarbij zichzelf door dit " weten " van de werkelijkheid rond het wezen steeds meer isoleren.

Het is dit isolement waardoor onze innerlijke ontwikkeling ontstaat. Maar op het ogenblik dat wij beseffen wat de waarheid is en onze begrenzing en beperking opgeven om op te gaan in de grote zee blijft alles wat wij aan bewustzijn hebben opgebouwd als een soort s truktuur wel in die zee aanwezig. Alleen is er dan geen scheiding eer tussen de druppel en de zee.

Ik hoop dat ik mijn beeld goed heb gekozen. Indien het niet aanspreekt wil ik wel een ander kiezen.

x
- Waardoor is die scheiding bewerkstelligd?

Waardoor die scheiding is bewerkstelligd? Indien ik dit zou weten zou ik alle raadselen van god kennen en alle raadselen van het bestaan. Ik weet dezen echter niet.

Ik weet, dat het zo begonnen moet zijn. Maar het eerste wat je als eenheid, als ikheid opdoet is het besef: dit ben ik en er is ook iets wat ik niet ben. Dit is het eerste ontdekken.

De voorgaande fasen van je ontstaan besef en ken je niet. Dit betekent dat je de reden van je eigen bestaan niet zonder meer kunt ontlenen aan datgene wat je bent of buiten je erkent.

Vandaar dat ik daarop geen antwoord weet.

x
- Mag ik eens vragen: was Jezus als ver boven het witte licht uit?

Dat durf ik niet te zeggrn. U zult zeggen " hij durft ook niet veel". Maar de zaak ligt zo:

Wanneer Jezus zich bij ons manifesteert treedt Hij v o o r o n s uit het witte licht. Dat betekent dat zijn persoonlijkheid op dit ogenblik tenminste leeft in hetgeen voor ons het witte licht heet en mogelijk zelfs in een toestand bestaat die daarachter gelegen kan zijn.

Maar wij, egenen die op mijn vlak leven en ik, zijn niet in staat het witte licht te beseffen. Dus ook niet in staat zullen zijn uit te maken of er toestanden, " werelden " achter liggen.

Dientengevolge kunnen wij ook geen konklusies trekken omtrent de graad of wereld van een eenheid daarvan die ons als persoonlijkheid tegemoed treedt, als persoon tijdelijk bestaan kan in onze wereld.

Je kunt wel zeggen: Jezus was volgens ons een zeer hoog bewust wezen, tijdelijk verbonden met een kracht die wel uit de totale werkelijkheid en dus ook "vanachter het witte licht" stamt, maar waaromtrent wij niet alles kunnen weten. De Jezus die wij ontmoeten is dus niet volledig identiek aan een Jezus Christus zoals die religieus wordt voorgesteld, maar betekent voor ons wel een erkenning van banden met het onbekende: een enorme uitstraling die maar zeer ten dele begrepen kan worden en toch een vervoering in je te weeg brengt. Het spijt mij dat ik voor een dergelijk beleven deze termen moet gebruiken, maar ik weet geen betere.

Wanneer ik ondanks dit alles probeer alles heel reeel te stellen zo zou ik zeggen: De Jezus die wij ontmoeten is iemand die ons een spiegel voorhoudt op een zo duidelijke wijze dat wij onszelf en onze relatie met de werkelijkheid hierin duidelijker erkennen dan zonder dit mogelijk zou zijn geweest. Dat is de werking die Hij voor ons heeft.

Voldoende?

x Zijn er nog meer wezens die u uit het witte licht tegemoed kunnen treden?

- Dat zijn er heel wat. En het is ons niet altijd mogelijk dezen zonder meer te onderscheiden. Er zijn een aantal van die "persoonlijkheden" die wij boeddhas noemen en er is er een bij die wij dan aanduiden als gautama of Siddhartha omdat deze wel kenbaar is en wij toch een onderscheid moeten maken.

Er zijn een aantal van dergelijke wezens die kennelijk niet behoren tot de aardse bewustwordingsgare maar voor ons eveneens vanuit dit licht "te voorschijn" treden. Krachten die wij vreemd genoeg niet kunnen "verstaan", maar wel kunnen "ondergaan."

Je kunt niet zeggen, hoe groot of klein de wereld van het witte licht of daarachter is. Wij weten alleen dat personen of factoren daaruit voor ons soms kenbaar op de voorgrond treden.

Verder weten wij uit ervaring dat de factoren die dit doen voor ons als persoonlijkheden functioneren en dat met ons op overigens beperkte wijze door hen een contact kan worden gelegd.

Dit contact kun je overigens niet in geheel redelijke, in rationale termen uitdrukken. Wij weten echter dat een dergelijk contact voor ons een innerlijke verrijking en toename van onze mogelijkheden kan betekenen.

Ik zie het al weer. Wij beginnen met het egoïsme en waar komen wij terecht? Bij de behoefte ook het hoogste te ontleden en te definiëren. Ik vrees dat dit ook enigszins samenhangt met een soort egoïsme en misschien zelfs met egotisme, omdat wij kennelijk lange tijd niet bereid zijn zelfs maar aan te nemen dat er voor ons onkenbare en ondoordringbare werkelijkheden kunnen bestaan.

Aangezien wij weten dat er meer dan onze werkelijkheid bestaat nemen wij dan gemeenlijk maar aan, dat die andere werkelijkheid zich maar aan ons en de onze heeft te onderwerpen en zich deshalve zal moeten manifesteren in voor ons begrijpelijke en door ons redelijk te ontleden termen.

Nu is dit iets wat niet gebeurt en mogelijk is. Daardoor zitten wij dan elke keer wanneer wij iets te ver gaan met het willen ontrafelen van geheimen die niet daadwerkelijk door onderzoek benaderd kunnen worden met moeilijkheden.

Allereerst stellen wij eenvoudig, dat iets zo is en "geloven" in de waarheid van onze eigen formuleringen, om vervolgens op grond daarvan ons af te vragen waarom het alles nu zo is en niet zo.

Wij weten het niet. Wij kunnen alleen maar aanvaarden dat en wat er buiten ons bestaat. Wij kunnen op grond van hetgeen er buiten ons bestaat alleen maar reageren en functioneren vanuit het besef dat wij hebben omtrent onszelf en de kosmos, de wereld waarin wij bestaan.

x Wat is dan opoffering. Kijk, wanneer je b.v. iemand hebt die een ander wil doodschieten en die ander hoe moet dat. Is het in geestelijk opzicht beter om je te laten doden dan dat jij een wapen opneemt om die ander te doden? Hoe zien zij dat nu in de geest?

- Wij voelen natuurlijk niets veel voor wapens en hebben dan ook het gevoel dat je voor je verdediging bij voorkeur maar zoudt moeten grijpen naar teakwando(?) Kendo, Shu shen en hoe al die oosterse vechtsporten mogen heten.

Wij gaan uit van het standpunt: indien iemand een ander, mogelijk jezelf, wil doden heb je het recht hem dit te beletten. Maar je hebt niet het recht die ander te doden tenzij dit onvermijdelijk is.

x Maar als je dat gedaan hebt, moet je dan terugkeren omdat je dan toch iemand gedood hebt?

- Wanneer je dit feit niet hebt kunnen aanvaarden en verwerken zoals het is dan daaruit een schuldbesetzung groeien. Schuld bewustzijn betekent een - beperkte mogelijk - disharmonie. Daardoor komt het tot een stilstand van de geestelijke ontwikkeling en dit op zijn beurt voert dan weer tot de geestelijke sybeën waaruit de drag tot reïncarnatie gemeenlijk geboren wordt.

x Om dus niet meer te behoeven reïncarneren zou je je dus maar beter dood kunnen laten schieten.

- Misschien dat dit voor u waar is. Maar ik ken heel wat mensen die het zichzelf nooit zouden vergeven wanneer zij zich zouden hebben laten doden zonder het uiterste gedaan te hebben om dit te voorkomen. En die zouden dan juist weer moeten reïncarneren omdat zij geen vrede kunnen vinden met de feiten zoals die plaats hebben gehad.

Dergelijke betogen worden altijd moeilijk. Mensen willen nu eenmaal graag generaliseren. Zij houden van stellingen als: alle egoïsme is slecht.

Maar alle egoïsme is nu eenmaal niet slecht. Wanneer er niet een mate van egoïsme zou bestaan zou men zichzelf niet eens redelijk in stand kunnen houden. Maar je kunt er snel te ver mee gaan. Het ligt ook hier aan je eigen persoonlijkheid en besef, maar op het ogenblik dat egoïsme aan zichzelf het recht ontleent om de gehele wereld te bepalen gaat het te ver.

Dit geldt dus evenzeer voor vader, die zegt dat zijn wil wet is, als het geldt voor de staatsman die beweert dat hij alleen weet wat goed is voor het volk en dus gehoorzaamheid geboden is. Zoals het geldt voor de pressiegroep die zegt: wat wij belangrijk vinden is belangrijker dan al het andere.

Elk verschijnsel heeft nu eenmaal meerdere waarden, meerdere kanten. Mooi gezegd hé? Maar hier en daar toch ook een "auw". Is er nog meer?

x Mogelijk heeft het hiermede niets te maken, maar de volgende maand zou de nieuwe Jezus of Maytryea zich openbaren. Ik vraag mij af hoe de mensen zullen reageren wanneer dit eens niet gebeurt.

- Wanneer wij de reacties van soortgelijke bewegingen in aanmerking nemen die eveneens meesters hebben aangekondigd of het einde van de wereld en dergelijke dingen dan kun je wel aannemen dat men zal uitroepen:

Ja, in de geest is dit inderdaad gebeurd, maar in de stof wordt ons nog enige tijd geschonken.

Ofwel men zegt: de wereld is onder deze omstandigheden nog niet rijp voor de stoffelijke openbaring van Om te vervolgen: maargebeuren zal het. Komt u over 10 jaren nog maar eens terug. Want dan kan de beweging tenminste nog een tijdje blijven bestaan.

Neem mij niet kwalijk dat ik het zo zeg. Ik wil echt niet hatelijk zijn. Maar wanneer je dergelijke groepen beziet en blijkt dat men dezen ten koste van zelfs onredelijke argumenten in stand wil blijven houden tegen alle fouten en feiten in, omdat zij voor degenen die zich er aan verbinden in feite een vlucht poging betekenen.

Wanneer het te gek wordt moet u het maar zeggen, want ik zit nu te kletsen in uw tijd. Dat moet u goed onthouden. Maar toch wil ik nog iets opmerken. Wanneer ik al die mensen hoor beweren dat zij zullen worden gered wanneer de wereld onder gaat of hen niet zonder innerlijke hoovaardigheid hoor stellen: de zaken van de wereld zijn slechts ijdelheid, zeker nu de meester zal komen. Maar wij zijn voorbereid om hem te ontvangen. Zo krijg ik de indruk dat deze mensen weglopen voor de feiten, voor de werkelijkheid van hun leven en toestand.

Om het anders te zeggen: ik ben van mening dat in menige koninkrijkszaal meer aan frustraties in geloof worden omgezet dan er ooit geloof is omgezet in frustraties. En dat is heel wat.

Ik meen, dat zeer veele mensen zich bovenal graag uitverkooren willen achten, of het nu gaat om de maytreya of om Lou de Palingboer. Wanneer zij hierdoor maar aan hun gevoel van onmacht of een niet tegemoed kunnen komen aan de eisen die zij zichzelf stellen maar kunnen ontkomen.

Daarom ook zie ik in het onbepaald aangehangen van dergelijke bewegingen een vorm van egoïsme die tot werkelijkheidsverloochening voert en de mens daardoor brengt in een innerlijke situatie waarbij elke leugen hem liever is dan de waarheid omdat hij zo zijn illusies omtrent zichzelf kan handhaven en bovendien het prestige dat ontleend wordt aan de leer, de meester, de openbaring enz. kan blijven handhaven, desnoods tegen alle feiten buiten hem in.

Ik hoop dat het niet te hard gesteld was? (Bedankt) Geen dank hoor, het was van harte. En eerlijk bedoeld.

Naar ik bemerk zijn zij zo ongeveer door de vragen heen. In mijn inleiding - die naar ik begrepen meen te hebben niet is vastgelegd - wilde ik u vooral konfronteren met de feiten omtrent het egoïsme in de maatschappij.

Daarbij zijn geestelijke aspecten, waarvan u er in deze vragen overigens terecht enkele hebt aangeboord, enigszins aan de zijlijn blijven staan.

Maar dat is m.i. ook logisch: egoïsme manifesteert zich op uw wereld juist in feitelijk gedrag t.a.v. anderen en niet in geestelijke, politieke of andere idealistisch klinkende verklaringen.

Wanneer ik zeg dat het in brandsteken van andermans nieuwe auto om hierdoor eigen protestt meervlammend te maken een vorm van schromelijk egoïsme is en niet alleen maar vandalisme zonder meer wijs ik op de wijze van denken die hier achter schuilt: alles is alleen maar van belang in verband met mijn wezen en daden.

Er is sprake van een egotisme waarbij men alle daden die men stelt, ook al beseft men dat dezen onjuist zijn, wreed of schade en leed berokkenen aan anderen, rechtvaardigt door eigen hoge bedoelingen waarvoor al het andere maar heeft te wijken.

Ik oefen dan geen kritiek uit in de eerste plaats, maar probeer duidelijk te maken waarom het bij egoïsme in feite gaat. Want uiteindelijk is dit een vorm van dezelfde mentaliteit die beweert: Wanneer jij zo bent of doet hoor jij niet thuis in onze kerk, waarbij men dan die ander alle "voorrechten en zegeningen" van de kerkelijke gemeenschap eenvoudig ontzegt.

Let wel: wanneer je binnen een vereniging een niet passend element royeert heeft men organisatorisch volkomen gelijk. Maar wanneer je de ander dan in feite dwingt om openlijk boete te doen dan wel voortaan zonder de steun van de vereniging voort te leven - zeggende dat dit voor hem toch niet mogelijk is - is er ook nog een geestelijke kant aan verbonden.

Menige vrome christen handelt alsof hij meent dat het verwerven van gods genade afhankelijk is van de eisen die de gemeente stelt. Iemand die zo handelt mag dan wel overtuigd zijn dat hij gelijk heeft, maar volgens mij is hij op zijn minst een egoïst en wanneer hij fanatiek is in het vervolgen van "afwijkingen" volgens mij zelfs een egomaan.

Egoïsme is niet iets wat je alleen maar kunt beschouwen vanuit vaagheden als de vraag waar wij vandaan komen en hoe alles is ontstaan. Zo min als wij het kunnen beperken tot de hebzucht die velen voeden.

Wij moeten het zien als een werkelijk en voortdurend functionere van een bepaalde kwaliteit in onszelf zowel als in de maatschappij. Volgens mij zijn het juist deze in de maatschappij zolangzaam aan ingeburgerde vormen van egoïsme waaraan de mensen voorbij plagen te gaan tenzij zij hierdoor hun eigen egoïstische neigingen menen te kunnen verklaren.

Zeker, zolang je dit alles op een hoger geestelijk niveau plaatst zijn heel wat mensen bereid om zelfs te bezwijken van verrukking en applaudisserend uit te roepen dat hier toch werkelijke wijsheid en hoge waarheid wordt gemaakt.

Op het ogenblik dat je zegt: dit betekent ook, dat jullie zelf fouten maken, in jullie relaties, t.a.v. derde landen, opvattingen t. v. de rechten en plichten van b.v. minderheidsgroepen, wordt de reactie opeens anders.

Dan is het te praktisch. Wil je een egoïstisch iemand kennen zo blijkt steeds weer, dat het een persoon is die volkomen bereid is eigen en andermans egoïsme op theoretische basis te beschouwen. Zolang het maar niet betekent dat hij iets minder aan zichzelf behoeft te denken. Jezus leer is waarheid en goddelijk, maar zaken zijn zaken, nietwaar?

Je bent geneigd het kwaad te bestrijden natuurlijk, bij jezelf en bij voorkeur bij anderen. Maar daarmee moet je heel erg voorzichtig zijn, want dat kun je niet zonder meer waarmaken. Je kunt de kwaal niet met wortel en al uitroeien.

En laat je ook niet misleiden. Het is vaak zo dat mensen die zich feitelijk alles ontzeggen zich daarop zo trots gevoelen en zozeer boven anderen verheven door hetgeen zij offeren en doen, dat hun gehele wijze van leven in feite een demonstratie is van een soort egoïsme en zelfs vaak van een bepaalde vorm van egomanie.

Juist wanneer je dergelijke dingen op gaat merken besef je dat je niet het geheel dient te bestrijden zonder meer, maar dat je eigens een grens moet leren trekken.

Dan blijf ik er bij dat wij die grens niet mogen leggen bij een "ik mag nooit egoïstisch zijn" maar bij een "ik mag op grond van mijn eigen wensen enz. anderen nooit tot slachtoffer maken."

Dus nogmaals: geen ander mag ooit het slachtoffer worden van mijn visie, mijn zoeken naar erkenning of het hadhaven van mijn geliefde.

Wat nu toch wel duidelijk een begrenzing betekent van hetgeen men uit zelfzuchtige overwegingen op aanvaardbare wijze mag en kan doen.

Dit zijn dan de punten waar de meesten van u vreemde reacties vertoonden tijdens de inleiding - die helaas niet werd vastgelegd - en waarover in dit tweede deel tot mijn grote verbazing toch geen enkele vraag is losgekomen.

Misschien wel omdat enkelen die innerlijk in verweer waren hebben bedacht: wanneer hij nu aantoonde dat hij gelijk heeft zit ik helemaal omhoog.

Lieve mensen, wij zijn nu eenmaal egoïst, of je nu wilt of niet. Onze pogingen om onze aard te wijzigen betekent alleen een verschuiving van het probleem, niet een oplossing.

Wij hebben een eigen kern, een eigen wezen. Dit wezen moet zichzelf bevestigen, omdat het alleen zo in staat is op de duur zich te voegen in het geheel waarvan het toch een deel is en blijft.

Wat betekent dat een jezelf waarmaken - in zekere zin toch een egoïstische drang - voor de bewustwording van het hoogste belang kan zijn. Het betekent dat je het vragen van offers aan anderen moet proberen te vermijden, maar dat je vanuit en door jezelf die offers moet leren brengen die je noodzakelijk acht om de mogelijkheid te gewinnen werkelijk jezelf te zijn.

Het betekent ook dat je je relatie met de wereld nimmer kunt bepalen aan de hand van theorieën, maar dient uit te gaan van de wijze waarop je die wereld erkent en de wijze waarop je je eigen mogelijkheden en capaciteiten overziet.

O, je kunt natuurlijk zeggen dat er toch zoveel onrecht in de wereld is. Waarom b.v. zijn er christelijke scholen die zich tegen de noodzaak tot aannemen of handhaven van onderwijzers met een bepaalde geaardheid verzetten?

Het antwoord is duidelijk: deze mensen hebben hun onderwijs gemaakt tot een enclave van hun eigen, vaak wat enggeestige, benadering van het leven. Indien zij nu een aantasting van deze enclave zouden moeten gedogen, zo betekent dit gelijktijdig dat hun eigen zekerheden op de tocht komen te staan en dat hun invloed op het denken van anderen afneemt.

Indirect beseffen zij, dat het voor hen gevaarlijk is wanneer hun vaste overtuigingen en gedragsregels worden aangetaast. Want dit zou op de duur betekenen dat zij niet meer het recht hebben te doen zo als zij doen, te zijn zoals zij nu zijn - anders zouden gaan denken zelfs dan zij nu doen.

Maar deze mensen hebben hun beeld van eeuwige zaligheid nu juist verknoopt met deze visie die zij handhaven op zichzelf en het leven.

Is een dergelijke benadering geen toonbeeld van egoïsme, vermomd als zending van God of apostolische drang? En nu ik toch bezig ben: is het bijzonder onderwijs, waarvoor de vele christelijke partijen zo hartstochtelijk hebben gevochten en nog strijden niet eveneens het bewijs dat men minachting heeft voor de ander, eigen denken met alle middelen - maar wel mede op kosten van die anderen - wil handhaven? Ik meen in vele argumenten van de voorstanders en ook tegenstanders een schromelijke overschatting van eigen rechten zowel als algemene rechtvaardigheid te moeten konstateren.

Wanneer je zegt dat een kind moet worden opgevoed in een

bepaalde godsdienst omdat dit volgens de ouders van bijang voor het kind is, zo moeten zij het kind daarin ook opvoeden volgens hun eigen beste weten en geloven.

Maar dit heeft toch niets te maken met de leerstof omtrent materiele feiten, die het kind op moet nemen en de bekwaamheden die het zich gezien de maatschappelijke noodzaken dient eigen te maken?

Het is of men de feiten eenvoudig niet wil zien omdat dit wel eens een schade zou kunnen inhouden voor de eigen inzichten en belangen. Zoals trouwens ook in de vele geschriften die u oproepen vooral op deze of gene partij te stemmen die u ongetwijfeld binnenkort wel weer om de oren zullen vliegen.

U kent die formules wel: met sap, noot, mis in de raad gaat alles opeens weer beter, worden uw belangen verdedigd en komt alles weer goed. Nou, vergeet het maar.

U moet verder kijken dan alleen de stellingen van anderen. Kijk naar de feiten en mogelijkheden. En spel a.u.b. wat verder dan a.b.c. Of c.d.a. wat mij betreft danwel p.v.d.a. en dergelijke misleidend simpele letterkombinaties.

Besef dat je met de feiten te maken hebt. Zolang mensen een systeem verdedigen om daaraan een positie te ontlenu kun je hun interpretaties van die feiten nooit geheel vertrouwen. Dit te zeggen heeft niets te maken met egoïsme, maar alles met realisme.

Nu mag je een ander het recht niet ontzeggen om zo te handelen. Dan zou je egoïsme iets te ver gaan. Maar dat je voor jezelf nbe-slist op grond van de feiten zoals jij die ziet en beleeft en weigert je te laten overdonderen door de interpretatie van die feiten of de ontkenning daarvan door anderen lijkt mij alleen maar gezond.

Op deze wijze kan ik nog langere tijd door gaan. Maar mogelijk wil nog iemand een vraag stellen?

x Uit uw denkbeelden meen ik op te moeten maken, dat altruïsme hoe goed ook bedoeld, altijd ook weer een vorm is van egoïsme?

- Dit heb ik inderdaad ongeveer betoogd. U zult zich herinneren dat ik als voorbeeld een missionaris aanhaalde, die inderdaad enorme offers brengt om zielen te winnen, maar gelijktijdig zijn zelfbevestiging zoekt te vinden in de offers die hij brengt en de zielen die hij voor god hoopt te kunnen winnen.

Zo iemand voert een leven vol opofferingen waarvoor je diep respect moet hebben. Maar ook dit is geen volledig altruïsme, maar gelijktijdig een poging om het ik te bevestigen en de inhouden van dit ik- denkbeelden geloof - met alle middelen te verdedigen, zelfs indien dit de hoogste offers vergt. Dat is dan ook weer ergens een vorm van zelfzoeken, dus egoïsme.

Ik na weer al die voorbeelden op gaan halen, maar beperk mij. Besef goed dat het enig werkelijke altruïsme dat denkbaar is en bestaanbaar is, niet voortkomt uit roeping of een andere persoonlijke factor, maar voortkomt uit een erkenning van het ik als deel van een totaliteit, die dermate beleefd wordt dat het ik binnen die totaliteit geen offers meer brengt, maar eenvoudigweg de behoefte van het geheel, waarvan het deel is en als hoedarij het zich gevoelt, probeert te vervullen.

Je zou kunnen zeggen dat Jezus een echte altruïst was op het ogenblik dat Hij besloot te sterven. Op het ogenblik dat hij stierf was hij dit zeer waarschijnlijk al niet meer. Wat krankzinnig klinkt, maar waar is:

Wanneer wij ons volledig bezighouden, om welke redenen dan ook met hetgeen wij nu zijn, kunnen wij niet anders meer dan egoïstisch reageren.

Eerst wanneer wij ons ik zijn geheel vergeten en deel worden van een geheel dat ook ons dan bepaalt kunnen wij werkelijk en geheel altruïstisch zijn en handelen.

Dit is meer dan alleen maar een bepaalde beschouwing. Ik men dat het geheel van deze laatste stelling kenbaar mede op feiten gebaseerd is.

Wanneer u de vele z.g. vormen van altruïsme, heldendom etc. zelfs martelaarschap, zoals zij op aarde voorkwamen en komen, ontleedt in de feitelijke oorzaken van dit gedrag. zo blijkt tot algemene verbazing dat heel wat martelaarschap voortkomt uit trots, heldendom meestal als achtergrond heeft de behoefte zich te laten gelden en in enkele gevallen waarschijnlijk ook het onvermogen het bestaande govaar als ook voor het ik van toepassing te beseffen.

Wij zien dat al die dingen ergens het ego als centrum hebben en dat dergelijke acties en reacties niet alleen door het hogere in de mens bepaald worden, maar wel degelijke mede door de voorstelling die men in zich van zichzelf en die men, ongeacht alle implicaties en mogelijke konsekwenties, probeert vast te houden.

Ik hoop met al deze verklaringen geen idealen of geloof verstoord te hebben. De argumenten zijn m.i. op feiten gebaseerd en verdienen op zijn minst een nadere beschouwing.

Laat ons niet vergeten hoe vreemd de kronkels van het menselijk denken soms zijn. Zo zijn er b.v. vrouwen heilig verklaard die in feite verworpen hadden moeten worden volgens alle kerkelijke wetten, omdat zij overspelig waren. Maar dan blijkt dat zij dit overspel pleegden in het belang van de kerk en haar gelovigen.

Men redeneert nu: daar zij dit voor God en zijn kerk deden en niet voor zichzelf was het dus een offer dat zij brachten en dank zij dit alles opofferen waren zij dus heilig.

Vindt u ook niet, dat een dergelijke redenering alleen maar voort kan komen uit een kerkelijk egoïsme, dat aanneemt dat zodra iets ten gunste van de kerk is, het met goddelijke goedkeuring ontdaan wordt van alle feiten en samenhangen uit de werkelijkheid en dus ook van alle be- en veroordelingen die normalerwijze door diezelfde kerk over dergelijke handelingen worden uitgesproken.

Lieven mensen, egoïsme is de motiverende kracht van deze wereld. Alles wat gebeurt, hoe altruïstisch het ook moge schijnen, heeft het ego van degene die zich er mede bezig houdt als basis.

Wat een dergelijk mens zoekt is niet alleen maar een wetenschappelijke erkenning bereiken, de verbetering van anderen of zelfs het herscheppen van een paradijs op aarde. Bovenal zien wij dat de mens probeert met alle middelen het gbeeld dat hij zich van zichzelf maakt naar buitentoe erkend te krijgen, ongeacht de kosten - zowel de kosten voor zichzelf als de kosten voor anderen.

Had u nog iets?

Maar Jezus is toch juist door zijn keuze van dood en sterven onsterfelijk geworden?

Op het ogenblik dat Jezus aanvaardt dat Hij moet sterven voelt hij zich everbonden met het geheel. In dit geheel is hij echter al onsterfelijk. Hij kan door de dood dus niets verwerven, maar ook niets verliezen. Op dat ogenblik aanvaardt hij, want de dood is een functie van zijn bestaan, een bevestiging van het geheel waarvan hij nu bewust deel is.

Nogmaals: hij is, als bewuste, reeds onsterfelijk. Het sterven is alleen maar een uiterlijk verschijnsel dat de essentie van zijn wezen niet aantast.

x
-

Ik doelde ook op zijn bekendheid.

Indien dit voor alle mensen zou moeten gelden die een bijzondere dood sterven mede voor anderen, zo mankeert er nog al iets aan het geheugen van de wereld.

Wij zien dat na hun dood alleen die mensen bekend worden die voor anderen belang hebben, b.v. door hun productie, door het feit dat zij nu als bron en autoriteiten voor leringen kunnen gelden zonder de mogelijkheid nog te hebben, misinterpretaties recht te zetten e.d.

Een dode filosoof krijgt in de ogen van de mensen na korte tijd soms grote belangrijkheid, maar dat is alleen maar omdat hij uitleggers van zijn filosofische beschouwingen niet langer kan tegenspreken.

De kunstenaar die sterft en iets presteerde krijgt juist na zijn dood veel meer aandacht omdat immers nu het aantal van zijn werken bekend is en zo de prijs daarvan kan worden opgedreven.

Indien U dit onsterfelijkheid noemt heb ik er vrede mee. Maar besef dat dit soort onsterfelijkheid en er verhalen die er mede gepaard gaan in feite alleen op illusies berust.

Ik heb getracht hier de werkelijkheid naar beste weten weer te geven. Daar wij Jezus wel eens ontmoet hebben kunnen wij het een en ander met redelijke zekerheid omtrent zijn wezen zeggen. Het is moeilijk om het geheel te verwoorden, het is te complex daarvoor. Maar hetgeen ik omtrent Hem heb gezegd is naar mijn beste weten geheel juist.

Vrienden, ik heb getracht zo goed mogelijk op uw vragen in te gaan en een deel van het weggefallen materiaal in dit tweede deel onder te brengen. Ik probeerde u daarbij vooral los te maken van het vaal heersende denkbeeld, dat je als mens te egoïstisch bent. Het is normaal dat een mens ook aan zichzelf denkt.

Ik hoop u eveneens gewezen op het feit dat u, wanneer u meent dat een ander zich maar eens voor u op moet offeren, te egoïstisch bent. Het kennen van de feiten is voor ons noodzakelijk en een eerste beginsel in alles wat men onder bewustwording verstaat.

Een onevenwichtig besef van de wereld waarin wij bestaan betekent steeds ewer een noodzaak tot terugkeren op aarde, tot het ondergaan van duisternissen, tot soms vele nieuwe inkarnaties.

Wanneer wij alle egoïsme proberen te ontkennen ontstaat een grote onevenwichtigheid als op het ogenblik dat wij onszelf gaan zien als dwingende maatstaf en bepalende factor in het leven van anderen.

Besef dat, zeker in de feitelijke wereld waarin u nu leeft, egoïsme zich al te vaak vermond als idealisme of wetenschappelijk gedreven zijn danwel godsdienstige openbaring. Door u bewust te zijn van uw eigen egoïsme kunt u ook deze tendenzen buiten u onderscheiden.

Dan zal het u vaak mogelijk zijn werkelijke waarden en bewustwording te vinden in zaken die u anders alleen maar worden opgelegd. Door eigen evenwichtigheid bent u dan in staat een steeds groter deel van de werkelijkheid te zien en zelfs anderen daarmee te confronteren door duidelijk te maken op welk punt hun egoïsme hun blik heeft vertroebeld.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u een goeden avond.

-0-0-0-0-

(volledige tekst, wel
geredigeerd waar nodig.)

d.d. 7 mei 1982